

Un SOS ciutadà

Sortint de Barcelona en tren, després de l'estació del Clot, hi ha una extensió d'un quilòmetre o d'un quilòmetre i mig de llargària, que era la del barraquisme més misèrrim de la ciutat, en part enderrocat, on encara resta —o on ha estat refet— algun casalot.

L'eliminació de les barraques hauria d'haver anat acompanyada de la neteja i el sanejament de l'indret, però no ha estat així. Entre el mur i la via del tren subsisteixen els detritus i les immundícies acumulats pels pobres habitants dels tuguris durant almenys una vintena d'anys. La barreja d'escombraries, desferres, excrements, objectes inservibles, matalassos esventrats, ferralla i mils de coses heteròclites més, arriba a formar veritables piràmides. Feia anys que no havia sortit en tren, durant el dia, en aquella direcció i em creia que aquest espectacle degradant havia estat eliminat. Res no ha estat fet.

Durant tot l'any, la via esmentada és el pas obligat de milers i milers de turistes, i hem de creure que molts d'ells no s'adonen de l'espectacle, suficient per a desacreditar la ciutat i girar cua. És una de les grans vergonyes de Barcelona, a la qual caldria posar remei amb urgència. No és un problema de grans pressupostos, però és, això sí, una decisió que cal afrontar amb coratge, que la nostra corporació municipal ja hauria d'haver afrontat. Perquè és humanament difícil que ningú es presti a netejar voluntàriament aquest podrimener, per més ben retribuït que sigui. Però la tècnica moderna soluciona problemes molt pitjors. Em sembla que l'única solució és la de la fumigació, d'acord amb la RENFE, pel fet de disposar dels horaris nocturns durant els quals la via resta lliure, i d'acord amb el cos de bombers, per a delimitar i controlar l'àrea incendiada. Però la mesura és urgent, urgentíssima. No crec que existeixi cap ciutat al món amb una entrada més vergonyosa.

Potser sí que la problemàtica és més complexa. Potser sí, se'm dirà, que el dia que la zona quedi neta serà novament assaltada pels immigrants nouvinguts i que el problema recomençarà. Però deixar-se convèncer per aquest raonament és deixar-se vèncer per la fatalitat, és adoptar una actitud que de cap manera no ens convé ni ens escau. Perquè els immigrants nouvinguts, fins i tot els més necessitats i els més miseriosos, amb llur vinguda a casa nostra han demostrat no creure en la fatalitat, no voler deixar-se arrossegar per ella, voler-s'hi enfrontar. No caldria sinó que fos el ritme del país el que sucumbís! En aquesta conjuntura, hi veig un dels signes distintius de la Catalunya actual, una problemàtica a la qual hem de saber respondre amb la dinàmica que ens pertoca.

Catalunya és una nació recuperant-se, però, abans de ser això, per a l'immigrant és, sobretot, un país actiu que sap incorporar-se a la vida moderna i que sap resoldre els problemes que el nostre temps ens té plantejats. I és, en gran part en la mesura que l'immigrant constata aquesta veritat i se sent integrat en la lluita (que per a ell contrasta, precisament, amb el país que ha deixat), que s'integra al nostre país. Diria que és en la

mesura que se sent acollit, atret i incorporat a la nostra dinàmica que comprèn la resta de la nostra problemàtica, comprèn la connexió d'una cosa amb l'altra i es va identificant del tot amb el nostre destí. Aquesta dinàmica és, per tant, el repte que la Catalunya actual té al seu davant i del qual cal sortir airoament si volem subsistir i volem veure enfortida la nostra identitat.

Aquesta dinàmica interna que reclamem aquí té un plantejament equivalent en tots els plans, des dels més materials i més quotidians fins als més enlairats. El problema de les restes del barraquisme i de les mesures urgents que cal prendre en l'àrea abans esmentada, és una de les formes concretes i tangibles que pren la nostra complexa i contradictòria situació actual. Hem d'esperar que els nostres governants sabran posar-hi remei aviat. No oblidem que per a la majoria dels immigrants venir a Catalunya és, en gran part, incorporar-se a Europa i al segle XX, i que és a través d'aquesta incorporació que se senten catalans.

Josep Palau i Fabre

Avui, 22 de juny del 1980